Toetsingskader Risicoregelingen Rijksoverheid

Inleiding
Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) is opgericht tijdens een conferentie in Bretton Woods in 1944. Het mandaat van het IMF is vastgelegd in de *Articles of Agreement*, de statuten van IMF. De belangrijkste doelstellingen van het IMF is het bevorderen van stabiliteit van het financiële en monetaire systeem, dit betreft onder meer het wisselkoerssysteem en vrij internationaal betalingsverkeer.

Nederland is, samen met 188 andere landen, aandeelhouder van het IMF. Nederland steunt het IMF vanwege de leidende rol die de instelling heeft in het waarborgen en bevorderen van de mondiale economische en financiële stabiliteit, en dus ook de financiële stabiliteit voor lage-inkomenslanden. De rol van het IMF in deze groep landen is belangrijk, aangezien er geen private of andere publieke instantie in staat of bereid is om de economische en financiële stabiliteit van lage-inkomenslanden te waarborgen op deze schaal. Het IMF kan bij urgente betalingsbalansproblemen direct steun bieden.

IMF programma's voor lage-inkomenslanden worden uit een apart fonds, de *Poverty Reduction and Growth Trust* (PRGT), gefinancierd. De PRGT voorziet lage-inkomenslanden van concessionele leningen met een lange looptijd en rentesubsidie. Dit is nodig om de schuldhoudbaarheid van deze landen te borgen. Nederland vindt het daarom van belang dat de middelen van de PRGT voor lage-inkomenslanden op peil blijven en rekent het ook tot haar verantwoordelijkheid om via het verstrekken van een lening bij te dragen. De PRGT is onderdeel van het IMF en bestaat uit een leningenaccount en een subsidie-account. Nederland draagt aan beide accounts bij, respectievelijk via een garantie op de Financiën-begroting (IXB) en via uitgaven op de BHOS-begroting (XVII). Uit de PRGT-leningenaccount krijgen landen leningen met een lange looptijd, verstrekt door het IMF. Middelen in de PRGT-leningen-account moeten volledig worden terugbetaald. Momenteel draagt Nederland SDR 1 mld. (ca. EUR 1,24 mld.) bij aan de PRGT-leningenaccount. Deze bijdrage bestaat uit twee leningdelen van SDR 500 mln. met een looptijd t/m 2024. Via de subsidie-account wordt de SDR-rente vergoed, die ontvangende landen betalen over de door hun ontvangen lening. Dit onderdeel betreft de concessionaliteit van de lening. De Nederlandse bijdrage aan de PRGT subsidie-account komt vanuit het ODA-budget. De bijdrage vanuit de BHOS-begroting (XVII) is in totaal SDR 10,33 miljoen (2011-2018) geweest.

Het IMF voorziet dat de COVID-19 crisis tot een grote stijging van de vraag naar PRGT-leningen leidt, waardoor aanvullende middelen nodig zullen zijn. Het IMF verwacht dit jaar ongeveer SDR 12,5 mld. aan extra middelen in de PRGT nodig te hebben. Het IMF heeft bij de huidige donorlanden een verzoek ingediend om nieuwe PRGT-middelen voor de leningenaccount te verstrekken. Nederland is een van de 15 hoog kredietwaardige donoren[1]. Voor Nederland specifiek, verzoekt het IMF een extra bijdrage van SDR 500-750 miljoen (EUR 620-930 miljoen[2]), met een looptijd tot en met 2029. Een verhoging van SDR 500 mln. is in verhouding met het aandeel wat Nederland in het verleden heeft bijgedragen. Daarnaast is SDR 500 mln. voldoende om de benodigde SDR 12.5 mld. aan te vullen, indien alle huidige donorlanden (die nog geen bijdragen hebben toegezegd), een evenredige bijdrage leveren om het tekort op de PRGT aan te vullen. Het voorliggende garantievoorstel aan het parlement voorziet daarom in een bijdrage van Nederland van SDR 500 mln. DNB is de uitvoerende partij die de middelen via een lening aan de PRGT verstrekt (beheerd door het IMF). Het Ministerie van Financiën staat namens de Nederlandse Staat garant aan DNB voor het volledige bedrag waarvoor het IMF in gebreke blijft, dat is maximaal SDR 500 mln.

Tot slot heeft het IMF aan alle donorlanden een verzoek voor verlenging van de reeds bestaande PRGT-leningen gedaan tot en met 2029 om de continuïteit van de PRGT te waarborgen. Dat

[1] België, Brazilië, Canada, China, Denemarken, Frankrijk, Italië, Japan, Korea, Nederland, Noorwegen, Zweden, Zwitserland, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.
[2] Wisselkoers 1 maart 2020

betekent een verlenging van 5 jaar voor deze bestaande leningen van in totaal SDR 1 mld. De terugbetalingstermijn onder het PRGT is maximaal 10 jaar, waardoor een uitstaande lening uiterlijk in 2039 is terugbetaald aan DNB. Op dat moment loopt ook de garantie aan DNB af. Vanaf 2030 zal de omvang van de garantie aan DNB jaarlijks worden bijgesteld naar de omvang van het uitstaande leenbedrag, totdat dit volledig is terugbetaald. De garantie op de omvang van de terugbetaling zal uiterlijk t/m 2039 op de Financiën-begroting (IXB) doorlopen.

Tabel 2 geeft een overzicht van de totale omvang van IMF garanties op de begroting van het Ministerie van Financiën (IXB). De aanpassing van de NAB/BBA garantie is toegelicht in de Kamerbrief (kenmerk 2020-100866) en middels een separaat NAB/BBA garantiekader. De PRGT-garantie wordt verhoogd na goedkeuring door het parlement van de incidentele suppletoire begroting (Financiën IXB). De NAB/BBA-garanties zullen per 1 januari 2021 vernieuwd worden, de budgettaire verwerking vindt eveneens plaats met bijgevoegde incidentele suppletoire begroting (Financiën IXB).

Tabel 2: omvang IMF garanties Nederland per 1 januari 2021[3]

In mld.	Huidige omvang*	Nieuwe omvang	Verschil in EUR	Ingang per
Quota	SDR 8,737 (EUR 10,832)	SDR 8,737 (EUR 10,832)		
NAB	SDR 4,595 (EUR 5,697)	SDR 9,19 (EUR 11,394)	5,70	2021
BBA**	EUR 13,61	EUR 5,863	-7,75	2021
SDR allocatie	SDR 9,673 (EUR 11,993)	SDR 9,673 (EUR 11,993)		
PRGT	SDR 1 (EUR 1,240)	SDR 1,5 (EUR 1,86)	0,62	2020
PGRF***	SDR 0,25 (EUR 0,31)	SDR 0,25 (EUR 0,31)		
ESAF***	SDR 0,2 (EUR 0,248)	SDR 0,2 (EUR 0,248)		
Totaal	**EUR 43,93**	**EUR 42,5**	**-1,43**	

* Totaal fluctueert door wisselkoers SDR-EUR, tabel gebaseerd op wisselkoers 1 maart 2020
** De BBA wordt in EUR verstrekt en is daarom niet afhankelijk van de SDR wisselkoers
*** De PGRF en de ESAF zijn voorlopers van de PRGT, waarop nog kleine bedragen uitstaan die moeten worden terugbetaald

Probleemstelling

1. Wat is het probleem dat aanleiding is voor het beleidsvoorstel?

De door COVID-19 veroorzaakte onzekerheid op financiële markten leidt tot een vlucht naar veiligheid, met een tekort aan buitenlandse financieringsmogelijkheden voor lage inkomenslanden (en opkomende economieën) tot gevolg, alsmede een stijging van de kosten van financiering. Daarnaast zien deze landen de inkomsten stevig teruglopen (onder meer vanwege daling grondstofprijzen, afnemend toerisme en lagere geldzendingen uit het buitenland), waardoor de beschikbaarheid van harde valuta verder afneemt. Deze omstandigheden maken het voor veel lage inkomenslanden lastig om op korte termijn aan hun financiële verplichtingen te voldoen en om middelen beschikbaar te maken voor gezondheidszorg en sociaaleconomische maatregelen.

Het IMF voorziet dat COVID-19 tot een grote stijging van de vraag naar PRGT-leningen leidt, waardoor aanvullende middelen nodig zullen zijn. Momenteel komen 70 lage-inkomenslanden in aanmerking voor IMF-leningen uit de PRGT. Op het moment van schrijven hebben 42 van de 70 PRGT-landen steunaanvragen bij het IMF ingediend en 15 landen verkennen deze optie. Gezien

[3] De nieuwe NAB wordt van kracht wanneer meer dan 85% van de totale NAB leden hebben geratificeerd. De VS hebben op vrijdag 27 maart een noodpakket begrotingsmaatregelen aangenomen, waar de reeds afgesproken verdubbeling van de NAB, in 2021, onderdeel van is en implementeert hiermee dus de eerder overeengekomen afronding van de 15e quotaherziening. Het is de verwachting dat andere landen snel zullen volgen met implementatie van het NAB-besluit om zo de financiële slagkracht van het IMF te waarborgen. Mocht eind 2020 nog niet meer dan 85% van de NAB-leden het nieuwe besluit hebben geratificeerd zal de huidige omvang NAB en BBA 1 jaar extra doorlopen in 2021. De nieuwe omvang zal in dat geval naar verwachting per 1 januari 2022 ingaan.

het grote aantal verzoeken voor programmafinanciering is de huidige omvang van de PRGT-leningenaccount ontoereikend. Het IMF verwacht dit jaar ongeveer SDR 12,5 mld. aan extra middelen in de PRGT nodig te hebben.

Het IMF heeft bij de huidige donorlanden een verzoek ingediend om nieuwe PRGT-middelen te verstrekken. Nederland is samen met 14 andere hoog kredietwaardige landen donor[4] van de leningenaccount van de PRGT. Een groot deel van de huidige donorlanden heeft reeds middelen toegezegd, in totaal SDR 10,35 mld. De voorgestelde Nederlandse garantieophoging van SDR 500 mln. is in verhouding met het aandeel wat Nederland in het verleden heeft bijgedragen. Daarnaast is SDR 500 mln. voldoende om de benodigde SDR 12.5 mld. aan te vullen, indien alle huidige donorlanden (die nog geen bijdragen hebben toegezegd), een naar verhouding gelijkwaardige bijdrage leveren om het tekort op de PRGT aan te vullen.

Tegelijk is het van belang dat naast Nederland ook andere landen bijdragen. Het IMF heeft naast de huidige landen die al bij hebben gedragen aan het PRGT, ook een bredere groep kredietwaardige landen gevraagd om een bijdrage te leveren aan de PRGT-leningenaccount. Australië is recent toegevoegd aan de groep donorlanden en een drietal andere grote kredietwaardige landen hebben aangegeven een bijdrage aan de PRGT te onderzoeken. Nederland moedigt dit initiatief aan zodat een bredere groep landen zorg kunnen dragen voor voldoende beschikbare middelen voor de PRGT.

Rol van de overheid

2. Waarom rekent de centrale overheid het tot haar verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen?

Nederland maakt zich, net zoals het IMF en de Wereldbank, zorgen over de impact van de COVID-19 crisis op schuldenniveaus, terugbetaalcapaciteit en toegang tot financiering in lage inkomenslanden. Concessionele leningen, onder andere via de PRGT van het IMF, vormen een belangrijk onderdeel van de toegang tot financiering in lage inkomenslanden. Nederland onderschrijft dat additionele middelen voor de PRGT-leningenaccount noodzakelijk zijn om aan de toenemende vraag te kunnen voldoen. De PRGT is complementair aan ander beschikbaar instrumentarium voor ondersteuning van deze landen, zoals de *Catastrophe Containment and Relief Trust* (CCRT) voor IMF schuldkwijtschelding, het G20-voorstel voor uitstel van schuldendienstbetalingen en de *International Development Association* (IDA) bijdragen voor project- en overhedenfinanciering via leningen en schenkingen voor middellange termijn. Zonder de PRGT-leningen van donorlanden kan het IMF geen concessionele financiering meer aan lage-inkomenslanden verstrekken.

Financiering via de PRGT wordt op voorwaarde van een IMF schuldhoudbaarheidsanalyse verstrekt en waar nodig bevatten PRGT-programma's conditionaliteiten, onder meer over begrotingsbeleid, schuldentransparantie en schuldenplafonds. Dit is voor Nederland belangrijk vanwege zorgen over oplopende schuldniveaus in lage inkomenslanden. Vanwege de reeds hoge schuldniveaus in deze landen is het verstrekken van concessionele financiering van belang om de COVID-19 crisis het hoofd te bieden. Concessionele leningen bieden deze landen een beter uitzicht op economisch herstel in vergelijking met niet-concessionele financiering van andere publieke en private crediteuren. PRGT-leningen verstrekken via het IMF is een effectieve vorm van financiering en daarom is het van belang dat de leningenaccount van de PRGT voldoende geëquipeerd is.

Gezien de omvang en de mondiale taak van het IMF is deze taak belegd bij het Rijk en niet bij de decentrale overheden.

[4] België, Brazilië, Canada, China, Denemarken, Frankrijk, Italië, Japan, Korea, Nederland, Noorwegen, Zweden, Zwitserland, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.

3. *Is het voorstel voor de risicoregeling: a) ter compensatie van risico's die niet in de markt kunnen worden gedekt, en/of b) het beste instrument waarmee een optimale doelmatigheidswinst kan worden bewerkstelligd ten opzichte van andere beleidsinstrumenten? Maak een vergelijking met alternatieve beleidsinstrumenten.*
Het betreft een combinatie van beide: a) PRGT-landen hebben geen markttoegang en kunnen daarom geen leningen afsluiten tegen markvoorwaarden om aan de financieringsbehoefte te voldoen. De PRGT voorziet lage-inkomenslanden van concessionele leningen met een lange looptijd en rentesubsidie. De kapitaalmarkt voorziet niet in dit type concessionele leningen, terwijl deze nodig zijn om de schuldhoudbaarheid van deze landen te borgen. Het IMF vervult deze rol als *lender of last resort* en verstrekt concessionele leningen indien landen in de betalingsbalansproblemen komen. Het IMF probeert met de combinatie van middelen die door het donorlanden zijn ingelegd en een aanpassingsprogramma een katalyserend effect teweeg te brengen voor andere vormen van publieke en private financiering. De conditionaliteiten die aan een lening worden gekoppeld moeten ervoor zorgen dat de oorzaak van het betalingsbalansprobleem wordt aangepakt en het IMF waarborg geven dat het land in de toekomst in staat is om de lening terug te betalen. b) Het is niet mogelijk om de optimale doelmatigheidswinst te kwantificeren (o.m. omdat het IMF geen beroep doet op financiering via kapitaalmarkten). De doelmatigheidswinst wordt gehaald uit het waarborgen dat het IMF over voldoende middelen beschikt om PRGT-landen van concessionele financiering te voorzien. Door leningen beschikbaar te stellen via de PRGT, kunnen ook lage-inkomenslanden een beroep doen op financiering tijdens de COVID-19 crisis. Landen kunnen deze middelen gebruiken voor noodzakelijke investeringen in de gezondheidszorg en maatregelen om de economische crisis te bestrijden.

4. *Op welke wijze wordt het nieuw aan te gane risico gecompenseerd door risico's vanuit andere risicoregelingen binnen de begroting te verminderen?*
Per 1 januari 2021 zal een garantie-afbouw van ca. EUR 2,05 mld. gerealiseerd worden. Dit is het resultaat van de 15e quotaherziening, waarin akkoord is over de verdubbeling van de *New Arrangements to Borrow* (NAB) en de verlening van een deel van de bilaterale leningen (BBA),[5]. Samen met een eventuele ophoging en verlenging van de garantie voor de PRGT (ad ca. EUR 620 mln. in 2020) zal door het NAB/BBA-besluit het totaal aan IMF garanties per 1 januari 2021 per saldo afnemen met EUR 1,43 mld. naar EUR 42,5 mld.[6]. vergeleken met de huidige stand van EUR 43,9 mld.[7]. Per saldo gaat de totale garantie voor het IMF dus structureel omlaag. Dit bedrag is afhankelijk van de wisselkoers tussen SDR en EUR.

Risico's en risicobeheersing

5. *Wat zijn de risico's van de regeling voor het Rijk:* a. *Wat is het totaalrisico van de regeling op jaarbasis? Kent de regeling een totaalplafond?* b. *Hoe staan risico en rendement van de regeling tot elkaar in verhouding?* c. *Wat is de inschatting van het risico voor het Rijk in termen van waarschijnlijkheid, impact, blootstellingduur en beheersingsmate?*
Het verstrekken van garanties gaat gepaard met risico's. In dit geval gaat het om het risico dat een land de lening aan het IMF niet terugbetaald. De COVID-19 crisis zorgt voor een grote toename in het aantal PRGT programma-aanvragen. Het is onzeker of en in welke mate programmalanden terugbetalingsachterstanden zullen oplopen. Het is belangrijk om te benadrukken dat de financiële steun van het IMF bestaat uit leningen, en niet uit giften. Landen moeten de leningen dus na een bepaalde periode terugbetalen. Daarnaast moet de schuld in een land als houdbaar worden gekwalificeerd om in aanmerking te komen voor een PRGT-

[5] Zie voor uitgebreide toelichting Kamerbrief en garantiekader NAB/BBA (kenmerk: 2020-100866)
[6] Op basis van wisselkoers 1 maart 2020
[7] Op basis van stand Financiën begroting 2020 (IXB)

programma. Het risico dat de garantie aan DNB daadwerkelijk wordt ingeroepen is klein. Er zijn verschillende mitigerende factoren die ervoor zorgen dat de kans klein is dat DNB de garantie moet inroepen bij in gebreke blijven van het IMF. In de eerste plaats kent een IMF-programma waar nodig conditionaliteiten. Hiermee verlangt het IMF niet alleen economische aanpassingen van de lidstaat om de betalingsbalansproblemen op orde te krijgen, maar zorgt het IMF er ook voor dat het land de lening tijdig terugbetaalt. Ten tweede heeft het IMF een de facto *preferred-creditor status*, waardoor het IMF bij terugbetalingen voorrang krijgt boven andere private en publieke crediteuren. Daarnaast hanteert het IMF ook een PRGT-reservebuffer, die eind 2019 ca. SDR 3,9 mld. bedroeg, waarmee achterstallige betalingen kunnen worden opgevangen. Tenslotte heeft het IMF de eerdergenoemde CCRT aangevuld met giften, waarmee landen met IMF betalingsachterstanden kwijtschelding kunnen aanvragen. De kans dat DNB niet meer door het IMF wordt terugbetaald wanneer (een deel van) de lening van DNB wordt ingeroepen, is daarom klein.

a) De nieuwe PRGT-lening komt bovenop de al bestaande lening van SDR 1 miljard. Dat brengt het totaalplafond van het risico voor de regeling op SDR 1,5 miljard (EUR 1,86 miljard). De nieuwe lening loopt in 2029 af. Voor de twee oude leningen is het voorstel om de looptijd te verlengen tot en met 2029. De terugbetalingstermijn onder het PRGT is maximaal 10 jaar, waardoor het bedrag uiterlijk 2039 is terugbetaald aan DNB. Op dat moment loopt ook de garantie aan DNB af. Vanaf 2030 zal de omvang van de garantie aan DNB jaarlijks worden bijgesteld naar de omvang van het uitstaande leenbedrag, totdat dit volledig is terugbetaald. De garantie op de omvang van de terugbetaling zal uiterlijk t/m 2039 op de Financiën begroting (IXB) doorlopen.

b) Lage-inkomenslanden zijn kwetsbaar voor macro-economische schokken, zoals ook de huidige COVID-19 crisis laat zien, en het is niet precies te zeggen welke landen er in de toekomst een beroep gaan doen op middelen uit de PRGT. De kans dat DNB de garantie moet inroepen is echter klein (zie ook antwoord op vraag 6). De kredietverlening van het IMF bij programma's bestaat uit leningen, waardoor landen na een bepaalde periode het IMF weer terug moeten betalen. Het komt weinig voor dat landen achterstanden hebben bij het IMF, mede dankzij het beleid dat het IMF voert. Het is nog nooit voorgekomen dat DNB de garantie van de Nederlandse Staat heeft ingeroepen. Er worden daarom geen uitgaven op de begroting van Financiën (IXB) geraamd.

c) De garantie wordt pas ingeroepen als de theoretische situatie zich voordoet dat DNB door het PRGT helemaal niet meer wordt terugbetaald. De waarschijnlijkheid dat de garantie daadwerkelijk wordt ingeroepen is klein, zoals beschreven onder 5a. Mocht (een deel van) de garantie toch worden ingeroepen, dan is de potentiële impact wel groot gezien de omvang van het bedrag van SDR 1,5 miljard. Het is sinds de start van concessionele leningen door het IMF in 1987, nog niet voorgekomen dat (een deel van) de garantie moest worden ingeroepen. De blootstellingsduur betreft de looptijd van de garantie en de terugbetalingstermijn. Met een nieuwe PRGT-bijdrage zou het IMF de middelen uit deze lening t/m 2029 kunnen uitlenen aan lage-inkomenslanden. De terugbetalingstermijn onder PRGT-programma's is maximaal 10 jaar. Dit betekent dat de Nederlandse Staat tot maximaal t/m 2039 garant staat.

6. *Welke risicobeheersende en risicomitigerende maatregelen worden getroffen om het risico voor het Rijk te minimaliseren? Heeft de budgettair verantwoordelijke minister voldoende mogelijkheden tot beheersing van de risico's , ook als de regeling op afstand van het Rijk wordt uitgevoerd?*

Leningen via de PRGT kennen een aantal risicobeheersende en risicomitigerende maatregelen. Het eerste element hierin vormt het strenge toegangsbeleid, waarbij de analyse van schuldhoudbaarheid en richtlijnen voor limieten van leningen centraal staan. Ten tweede zijn de vormgeving van het programma en de conditionaliteiten die het IMF stelt aan PRGT-programma's belangrijke waarborgen voor terugbetaling. Hiervoor vraagt het IMF dat landen

economische aanpassingen doorvoeren die het land in staat stellen hun betalingsbalansproblemen op orde te krijgen en tijdig de lening terug te betalen.

Het IMF heeft daarnaast onder de crediteuren een *preferred-creditor status*, waardoor het IMF bij terugbetalingen voorrang krijgt boven andere private en publieke crediteuren. Sinds de start van concessionele leningen door het IMF in 1987, is het slechts één keer voorgekomen dat er een betalingsachterstand ontstond bij de PRGT. Dit heeft destijds niet geleid tot het inroepen van (een deel van) de garantie. De PRGT heeft ook reserves, waardoor betalingsachterstanden niet direct een risico vormen voor het inroepen van de garantie. De stand van de reserveaccount bedroeg eind 2019 SDR 3,9 mld.

Nederland is vertegenwoordigd in de Raad van Bewindvoerders, het dagelijks bestuur van het IMF. De Belgisch-Nederlandse kiesgroep behartigt de belangen van Nederland binnen het IMF. Ieder PRGT-programma wordt aan de Raad van Bewindvoerders ter goedkeuring voorgelegd. De Nederlandse of Belgische (plaatsvervangend) bewindvoerder heeft onder meer als taak te besluiten over de PRGT-programma's die aan landen verstrekt worden. Nederland heeft tevens via de Raad van Bewindvoerders inspraak in de prudentiële maatregelen die het IMF treft om betalingsachterstanden te voorkomen. Binnen het IMF vormt Nederland samen met België en 13 andere landen een kiesgroep. Nederland heeft een stemgewicht van 1,76%, de kiesgroep heeft een stemgewicht van 5,42%.

7. Bij complexe risico's: hoe beoordeelt een onafhankelijke expert het risico van het voorstel en de risicobeheersende en risicomitigerende maatregelen van Rijk?

N.v.t. er is geen sprake van een onafhankelijke expert die het risico van het voorstel heeft beoordeeld.

Vormgeving:

8. Welke premie wordt voorgesteld en hoeveel wordt doorberekend aan de eindgebruiker? Is deze premie kostendekkend en marktconform. Zo nee, hoeveel budgettaire ruimte wordt het door het vakdepartement specifiek ingezet?

Wanneer het IMF een beroep doet op de Nederlandse PRGT-lening, krijgt DNB hiervoor een vergoeding; de SDR-rente. Deze is gebaseerd op het gewogen gemiddelde van de 3 maandrente op staatspapier van de onderliggende valuta van de SDR, de Euro/Dollar/Yen/Renminbi en Pond. De SDR-rente kan niet negatief worden en kent een minimum van 5 basispunten (0.05%). Momenteel bedraagt de SDR-rente het minimum.

Er wordt geen risico-opslag ontvangen van het IMF. De door DNB ontvangen SDR-rente maakt onderdeel uit van de inkomsten van DNB. De winstafdracht van DNB aan de Nederlandse Staat wordt bepaald door het jaarresultaat waar de SDR-rente onderdeel van uitmaakt. Er wordt voor deze garantie geen budgettaire ruimte ingezet.

9. Hoe wordt de risicovoorziening vormgegeven?

Er wordt een bilaterale PRGT-leenovereenkomst gesloten tussen DNB en het IMF, waarin de voorwaarden voor de leenovereenkomst uiteen worden gezet. Het Ministerie van Financiën sluit gelijktijdig een garantieovereenkomst met DNB, waarin het Ministerie van Financiën aangeeft eventuele verliezen aan DNB te vergoeden. Deze overeenkomst wordt door beide partijen ondertekend. De garantie van het IMF aan DNB bevindt zich op artikel 4 van de Financiënbegroting (IXB).

De PRGT-middelen worden door de centrale banken van de donorlanden aan het IMF ter beschikking gesteld. Doordat er bij het IMF geen sprake is van volledige financiering via *paid–in capital*, is het voor de Nederlandse Staat niet mogelijk om de financiering door middel van een

kasstroom of subsidie ter beschikking te stellen. De garantie is noodzakelijk om DNB in staat te stellen middelen aan het IMF te verstrekken.

10. Welke horizonbepaling wordt gehanteerd (standaardtermijn is maximaal 5 jaar)?

Met de nieuwe PRGT-garantiebijdrage kan het IMF de middelen uit deze lening t/m 2029 uitlenen aan lage-inkomenslanden. Door de verlening van de reeds bestaande PRGT-garantie kan het IMF de middelen uit de gehele PRGT-lening t/m 2029 uitlenen. De terugbetalingstermijn onder PRGT-programma's is maximaal 10 jaar. Dit betekent dat het Ministerie van Financiën maximaal t/m 2039 namens de Nederlandse Staat garant staat. Vanaf 2030 zal de omvang van de garantie aan DNB jaarlijks worden bijgesteld naar de omvang van het uitstaande leenbedrag, totdat dit volledig is terugbetaald. De garantie op de omvang van de terugbetaling zal uiterlijk t/m 2039 op de Fin begroting doorlopen.

11. Wie voert de risicoregeling uit en wat zijn de uitvoeringskosten van de regeling?

De risicoregeling wordt uitgevoerd door DNB. Aan de regeling zijn voor Nederland geen verdere specifieke uitvoeringskosten verbonden. De uitvoeringskosten van het monitoren en opstellen van programma's wordt door het IMF gedragen. Wanneer de Nederlandse lening door het IMF wordt ingeroepen, ontvangt DNB de SDR-rente als vergoeding.

In de uitvoering kan DNB wel valutarisico's afdekken, dit kan van invloed zijn op de winstafdracht van DNB aan het Ministerie van Financiën. Deze kosten zijn niet vooraf te ramen maar afhankelijk van de contractafspraken tussen DNB en het IMF, de manier waarop DNB de valutarisico's afdekt en de duur en omvang van de uitstaande leningen.

12. Hoe wordt de regeling geëvalueerd, welke informatie is daarvoor relevant evaluatie en hoe wordt een deugdelijke evaluatie geborgd?

Het IMF heeft een onafhankelijk evaluatiecomité (IEO). Het IEO kan besluiten tot een evaluatie van het PRGT-programma, maar hoeft dit niet te doen. De Raad van Bewindvoerders kan met meerderheid wel vragen om een evaluatie, die vervolgens door het IEO moet worden uitgevoerd.

Daarnaast worden de leenfaciliteiten voor lage-inkomenslanden periodiek herzien, in de regel eens per vijf jaar. Deze herziening wordt aan de Raad van Bewindvoerders voorgelegd ter goedkeuring. Iedere individuele aanvraag voor een PRGT-programma wordt in de Raad van Bewindvoerders besproken en goedgekeurd, waarna het PRGT-programmarapport openbaar wordt gemaakt. Dit geldt tevens voor tussentijdse evaluaties van het PRGT-programma, die periodiek worden opgesteld. Hierdoor kan de voortgang van individuele PRGT-programma's structureel gemonitord worden.

Jaarlijks rapporteert het IMF een update van de financiële status van het PRGT. Daarnaast publiceert het IMF ieder kwartaal een financieel statement, waarin ook een overzicht staat vermeld van de landen die een PRGT-lening hebben.